

Den næste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af første behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1952 til 31. marts 1953.

Forhandlingen genoptoges.

KjeldgaardIversen: En af de rettigheder, man har i et demokrati, er retten til kritik af offentlige anliggender, og vi har også den glæde at se her i Danmark, at både i aviser, af privatpersoner og også i denne sal bliver hyppigt forskellige forhold kritiseret stærkt. Det er en glæde, når denne kritik slår igennem og giver anledning til, at de pågældende forhold bliver rettet, men det er beklageligt, når man i visse tilfælde ser en kritik, som har været ret hård, ikke blive fulgt op, og at man ikke har kunnet komme til bunds med den.

En af de ting, der gennem de sidste år er blevet kritiseret meget skarpt, er vor særforsorg.

Så sent som forleden havde „Politiken“ en kronik under titlen „Offer for børneværneri“, der på mange punkter efterlader opfattelsen af, at ikke alt her er, som det skal være. Gennem tidligere avisartikler og fra anden side har der været rejst forskellige sager vedrørende forhold indenfor særforsorgen, og jeg vil derfor gerne stille den højtærede socialminister et par spørgsmål, som jeg ønsker, han vil besvare i den kommende tid:

Hvor mange mennesker er i Danmark under særforsorg, og hvordan fordeler de forskellige grupper sig?

Hvor mange mennesker er gennem særforsorgen administrativt berøvet deres frihed, og har man nogen garanti for eller kontrol med, at der ikke holdes personer indespærret, som ville kunne klare sig ude i samfundet, hvis de fik lejlighed til at prøve?

Jeg tænker, dette spørgsmål også vil interessere det ærede medlem hr. Frode Jakobsen, som i går talte om, at vi herhjemme havde hjemmel til administrativt at berøve folk friheden.

Jeg har her en sag liggende, der vedrører et af de mennesker, som er under særforsorgen. I denne korrespondance tilbyder man ham hans frihed imod, at han frivilligt vil lade sig sterilisere. Man kan diskutere begrebet frihed i denne forbindelse, men under en korrespondance mellem den beskikkede væge og overlægen på Ebberødgaard oplyser overlægen — jeg anmoder om tilladelse til et kort citat —:

„Siden er der her i landet“
— det er siden gennemførelsen af lovene om sterilisation —

„på grundlag af disse to love steriliseret adskillige tusinde personer, åndssvage og ikke-åndssvage.“

Jeg synes, denne oplysning er rystende og åbner meget vide perspektiver, hvorfor jeg indtrængende anmoder den højtærede minister om at oplyse det høje ting om, hvor mange af hver kategori der har gennemgået denne operation, idet jeg gør opmærksom på, at det her ikke drejer sig om voldsforbrydere, der ved en domstol er blevet dømt til sterilisation, men udelukkende om tilfælde i henhold til afgørelse fra sterilisationsnævnet. Jeg håber oprigtigt, at ministeren ved sit svar kan slå fast, at vi ikke her i Danmark er kommet ind på en eller anden form for racehygiejnisk politik.

En ejendommelig ting ved hele vor særforsorg er det forhold, at det for langt størstepartens vedkommende drejer sig om børn af ubemidlede forældre, der gennem børneværnene på et eller andet tidspunkt er kommet ind under statens brede og undertiden kvælende vinger. Jeg håber, ministeren vil være i stand til at dokumentere, at der ikke sker misbrug gennem denne del af vor sociallovgivning.

Under den forløbne del af finanslovdebatten fremkom det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard med nogle betragtninger om det engelske valg og dets lære. Det ærede medlem slog fast, at det ikke var forholdstalsvalgsmåden, der i sig selv gav vanskeligheder for at danne et såkaldt regeringsdygtigt flertal, men at det engelske system åbenbart havde samme skavank, og dertil endnu flere urimeligheder; det engelske system udelukker alle små partier og afskærer på en udemokratisk måde andre anskuelser end de to herskende i at blive repræsenteret.

Forleden var det ærede medlem hr. Harald Nielsen også inde på valgtekniske betragtninger, selvom han ikke kom til helt samme resultat som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard. Tværtimod kom det ærede medlem med nogle udtalelser om, at forholdstalsvalgsmåden gav mange små partier i rigsdagen, og efter det ærede medlems opfattelse var dette åbenbart forkert, idet så et lille parti kunne blive tungen på vægtskålen, og dette vanskeliggjorde dannelsen af et regeringsdygtigt flertal.

Nu anviste hverken det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard eller det ærede medlem hr. Harald Nielsen nogen løsning af problemet, idet jeg tillader mig at gå ud fra, at det ærede medlem hr. Harald Niensens udtal-